

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 29. juna godine
Ref. Br.: RK 2223/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI122/22

Podnosilac

Ilaz Rrahmani

Ocena ustavnosti presude [AC-I-21-0527] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju od 15. jula 2022. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija, i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Ilaz Rrahmani, sa prebivalištem u selu Kamena Glava, opština Uroševac (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [AC-I-21-0527] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS-a) od 15. jula 2022. godine, u vezi sa presudom [C-IV-14-0141] Specijalnog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Specijalno veće PKVS-a) od 13. jula 2021. godine.
3. Presuda [AC-I-21-0527] Žalbenog veća PKVS od 15. jula 2022. godine, dostavljena je podnosiocu zahteva 18. jula 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude [AC-I-21-0527] Žalbenog veća PKVS kojom se navodno podnosiocu zahteva povređuju osnovna prava i slobode zagarantovane članom 24. [Jednakost pred zakonom] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Sudom

6. Dana 7. avgusta 2022. godine, podnosilac zahteva je preko pošte podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 15. avgusta 2022. godine, Sud je (i) obavestio podnosioca o registraciji zahteva; i (ii) dostavio kopiju zahteva Posebnoj komori Vrhovnog suda (u daljem tekstu: PKVS).
8. Dana 25. avgusta 2022. godine, predsednica Suda je, odlukom [br.GJR.KI122/22], imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i odlukom [br.KSH.KI122/22] Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu Krasniqi (predsedavajuća), Radomir Laban i Remzije Istrefi Peci, članovi.
9. Dana 9. decembra 2022. godine, Sud je tražio od podnosioca zahteva da podnese kompletnu presudu [C-IV-14-0141] PKVS-a, od 13. jula 2021. godine, jer je nedostala u spisima predmeta.
10. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo, kojom prilikom je i počeo njegov mandat u Sudu.
11. Dana 23. decembra 2022. godine, podnosilac zahteva je sudu dostavio traženu presudu.
12. Dana 7. juna 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu da proglašić zahtev neprihvatljiv za razmatranje.

Pregled činjenica

13. Dana 4. jula 2006. godine, Kosovska Poverilačka Agencija (u daljem tekstu: KPA) krenula je u postupak privatizacije Društvenog preduzeća Drvni kombinat „Tefik Çanga“ iz Uroševca (u daljem tekstu: „DP Drvni Kombinac“). Shodno tome u cilju obaveštenja svih lica koja su imala potraživanja prema „DP Drvni Kombinac“, KPA je 31. avgusta 2006. godine i 6. septembra 2006. godine, objavila dva obaveštenja u dnevnim listovima „Koha Ditore“ i „Zëri“ navodeći, *“da je rok za podnošenje kreditnih potraživanja prema „DP Drvni Kombinac“ 6. novembar 2006. godine“*.
14. Dana 22. novembra 2006. godine, podnosilac je podneo zahtev Organu za likvidaciju KAP, u kome je tražio naknadu za neisplaćene lične dohodake u iznosu od 3.044,96 evra.
15. Dana 7. avgusta 2013. godine, Organ za likvidaciju KAP, poslao je dopis podnosiocu zahteva u kome je tražio, *“da u roku od 15 dana podnese ubedljive razloge kojim bi opravdao zakasnelo podnošenje zahteva, takođe da dostavi i dodatne informacije kao i dokaze”*.
16. Dana 20. avgusta 2013. godine, podnosilac zahteva je po zahtevu Organa za likvidaciju KAP, dostavio određene informacije.
17. Dana 6. decembra 2013. godine, Organ za likvidaciju KAP, je doneo odluku [br. GJI110-0019], kojom je zahtev podnosioca odbio kao nevažeći, sa obrazloženjem *“da je zahtev podnet van roka”*.
18. U obrazloženju svoje odluke Organ za likvidaciju KAP je istakao, *“rok za podnošenje zahteva je bio 6. novembar 2006. godine, da je on dva puta u dnevnim novinama objavljivao oglas u kome je pozivao sva lica koja imaju potraživanja prema DP-a Drvni kombinat“ da podnesu svoje zahteve do 6. novembar 2006. godine”*.
19. Pored toga, Organ za likvidaciju KAP u odluci je takođe naveo, da je on uputio dopis podnosiocu zahteva 7. avgusta 2013. godine u kome je tražio da u roku od 15 dana iznese ubedljiv razlog za zakasnelo podnošenje zahteva i dodatne informacije, kao i dokaze. [...] da je 20. avgusta 2013. godine, on dostavio samo dodatne dokaze (informacije o mesečnom ličnom dohotku, period za podnošenje zahteva za neisplaćene lične dohotke, način obračuna traženog iznosa, ali ne i razloge zbog zakasnelog podnošenja zahteva, nije pružio nijedan dokaz.
20. Dana 8. januara 2014. godine, zastupnik tužioca (podnosilac zahteva) je uložio žalbu PKVS na odluku Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), tražeći da se odluka [GJI110-0019] Organa za likvidaciju od 6. decembra 2013. godine ukine i vrati na presuđivanje. Zastupnik podnosioca zahteva je u obrazloženju naveo *da Organ za likvidaciju nije pravilno primenio materijalno-pravne odredbe, pošto žalilac (podnosilac zahteva) nije lično obavešten o objavljivanju oglasa u gore navedenim dnevnim listovima, jer je živeo i boravio u dalekom seoskom području i čim je saznao za procesni rok podneo je svoj zahtev. Zastupnik podnosioca zahteva se poziva na član 110, stav 1 Zakona o parničnom postupku, gde citira:*

“Na osnovu člana 110, stav 1 Zakona o parničnom postupku, nalog koji je vezan za rok mora se dostaviti stranci lično, u suprotnom se smatra da obaveštenje uopšte nije učinjeno”.

21. Dana 3. februara 2016. godine, KAP je dostavio podnesak PKVS-u, u kome je naveo, da je zahtev tužioca (podnosioca zahteva) Organu za likvidaciju KAP, podnet nakon roka i da nije mogao da opravda kašnjenje konkretnim dokazima.
22. Dana 13. jula 2021. godine, Specijalno veće PKVS je doneo presudu [C-IV-14-0141] kojom je odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio ožalbenu odluku Organa za likvidaciju KAP, kao pravičnu i zasnovanu na zakonu. PKVS je utvrdio da je rok od ključnog značaja za delotvornost i efikasnost postupka likvidacije, te u vezi s tim tužilac (podnosilac zahteva) nije uspeo da podnese nijedan dokaz kojim bi opravdao kašnjenje u podnošenju zahteva.
23. Dana 30. jula 2021. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu na presudu [C-IV-14-0141] PKVS-a, navodeći da su povređene procesne odredbe, da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno i da su povređene odredbe materijalnog prava. Podnosilac zahteva u žalbi naveo da je u vreme objavljivanja obaveštenja bio u lošem zdravstvenom i ekonomskom stanju i da zbog toga nije imao mogućnost da bude blagovremeno obavešten o početku likvidacionog postupka DP-a "Tefik Čanga" u Uroševcu i da je informaciju dobio 21. novembra 2006. godine od nekih svojih bivših kolega.
24. Dana 2. septembra 2021. godine, KAP je dostavio podnesak PKVS-u, kao odgovor na žalbu podnosioca zahteva u kojem je istakao da navodi podnosioca nisu osnovani, te da je zahtev bio van roka.
25. Dana 15. jula 2022. godine, Žalbeno veće PKVS-a je donelo presudu [AC-I-21-0527], kojom je odlučilo da je žalba podnosioca neosnovana i potvrdilo presudu [C-IV-14-0141].
26. U svom obrazloženju, Žalbeno veće PKVS-a je, između ostalog, naglasilo:

"Žalbeno veće utvrđuje da je s pravom Prvi stepen PKVS-a odbio žalbu tužioca, kao neosnovanu, potvrđujući ožalbenu odluku Organa za likvidaciju, jer je jasno da je tužilac nakon roka utvrđenog u obaveštenju za podnošenje zahteva podneo zahtev za naknadu navedenih ličnih dohodaka. Kao što je tačno utvrdio Prvi stepen PKVS-a, rok za podnošenje zahteva je bio 6. novembar 2006. godine, dok je zahtev Organu za likvidaciju podnet 22. novembra 2006. godine".
27. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o lošem zdravstvenom i ekonomskom stanju i s obzirom na okolnost da ga Organ za likvidaciju nije direktno obavestio, Žalbeno veće PKVS-a je obrazložilo sledeće:

"Žalbeno veće ove navode tužioca ne smatra osnovanim, jer nisu potkrepljeni konkretnim dokazima i takvi navodi ne mogu opravdati kašnjenje do kojeg je došlo u podnošenju neblagovremenog zahteva Organu za likvidaciju. Jasno je da tužilac nije dovoljno budno pratio rok za podnošenje zahteva Organu za likvidaciju, a ovaj propust snosi i pravne posledice koje su nastale usled podnošenja zahteva van roka Organu za likvidaciju".

Navodi podnosioca

28. Podnosilac zahteva navodi da su mu presudama Specijalnog veća PKVS i Žalbenog veća PKVS-a, povređena prava propisana članom 24. [Jednakost pred zakonom] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.

29. Što se tiče navodne povrede člana 24. Ustava, podnosilac zahteva u suštini navodi da je presudom [C-IV-14-0141] Specijalnog veća PKVS-a diskriminisan zbog odbijanja njegovog zahteva za realizaciju neisplaćenih ličnih dohodaka posebno za naknadu prouzročene štete. Podnosilac zahteva tvrdi da se nalazio u takvim okolnostima koje su objektivno onemogućavale da bude na vreme obavešten o početku postupka likvidacije, da nije bio lično obavešten o početku tog postupka i o njegovim rokovima. Pored toga, podnosilac zahteva ističe da se obaveštenje Organa za likvidaciju ne može smatrati obaveštenjem koje mu je dostavljeno, jer bi to predstavljalo zakonsku povredu Zakona o parničnom postupku, stoga, u tom smislu, njegovo kašnjenje ne bi trebalo da bude od prekluzivnog karaktera.
30. Što se tiče navodnih povreda člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a, podnosilac zahteva navodi da mu zbog nejednakog tretmana sa drugim licima od strane KAP-a i PKVS-a nije garantovano pravično i nepristrasno suđenje kao što je propisano članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP-a.
31. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda da utvrdi da je došlo do povrede člana 24, stav 1 Ustava Kosova od strane Organa za likvidaciju njegovom odlukom i presudom Prvog stepena PKVS-a [C-IV-14- 0141] od 13. jula 2021. godine, kao i presudom Drugog stepena [AC-I-21-0527] od 15. jula 2022. godine, povodom odbijanja njegovog zahteva za ostvarivanje neisplaćenih ličnih dohodaka i naknadu materijalne štete.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 24

[Jednakost pred zakonom]

1. *“Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije”.*

[...]

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *“Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda”.*

[...]

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6.1

(Pravo na pravično suđenje)

1.“ Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ..., svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim”.

[...]

ZAKON BR. 03/L-006 O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 110

“110.1 Tužba, odgovor na tužbu, poziv na ročište, nalog za isplatu, presuda i rešenje, protiv kojih je dozvoljena posebna žalba, sredstvo za pobijanje odluke se dostavlja lično stranci, odnosno zakonskom zastupniku ili zastupniku sa punomoćjem. Ostali dopise će se lično dostaviti , kada se nešto tako izričito predviđa ovim zakonom, ili ako sud zaključi da je zbog originalnosti dokumenata koji su priloženi uz dopis koji se treba dostaviti , ili iz nekog drugog razloga , potrebna veća pažnja”.

[...]

ANEKS O ZAKONU Br. 04/L-034 O KOSOVSKOJ AGENCIJI ZA PRIVATIZACIJU

Član 35

Obaveštavanje poverioca i rok za prijavu potraživanja

“1. U skladu sa članom 7. ovog Aneksa, organ za likvidaciju objavljuje obaveštenje u skladu sa odredbama o oglašavanju pozivajući sve poverioce i nosioce interesa da podnesu svoje dokaze o potraživanju i interesu”.

[...]

3. Ako navodni poverilac ili nosilac interesa dostavi uverljivo opravdanje za kasno podnošenje, organ za likvidaciju može prema vlastitom nahođenju da prihvati dokaz o potraživanju ili interesu koji podnesen nakon roka za prijavu potraživanja, ako se dokaz o potraživanju ili interesu podnese najkasnije trideset (30) dana od dana isteka roka za prijavu potraživanja”

Član 36

Nevažeća i nepravilna potraživanja

“1. Organ za likvidaciju odbija, u celosti ili delimično, valjanost svakog potraživanja ili navodnog udela ili vlasničkog interesa, ako se to odbijanje zahteva ili dozvoljava ovim zakonom ili drugim elementom zakona Kosova ili nalogom koji je izdao Sud.

2. Ne ograničavajući delokrug ili primenljivost stava 1. ovoga člana, sledeće predstavlja dobar i dovoljan pravni osnov prema sadašnjem zakonu za odbijanje potraživanja ili navodnog udela ili vlasničkog interesa:

2.1. potraživanje ili navodi zastarevaju prema važećim vremenskim ograničenjima;

2.2. dokumentacija za potraživanje ili navodni interes koju predstavi organ za likvidaciju ili navodni nosilac interesa ostaje nepotpuna nakon zahteva organa za likvidaciju za dodatnim dokumentima ili dokazima“;

[...]

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
33. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

34. Sud dalje razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su dalje propisani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

*“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.*

Član 48 [Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 [Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta ...”.

35. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva i. ovlašćena strana u smislu člana 113.7 Ustava; ii. on osporava ustavnost presude [AC-I-21-0527] Žalbenog veća PKVS od 15. jula 2022. godine; iii. iscrpeo je sva pravna sredstva na raspolaganju u smislu člana 113.7 Ustava i člana 47.2 Zakona; iv. naglasio je prava zagantovana Ustavom za koja navodi da su mu povređena u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona; i v. podneo je zahtev u roku od 4 (četiri) meseca kao što je propisano članom 49. Zakona.

36. Sud se takođe poziva i na pravilo 39 (2) Poslovnika, koje propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

37. Sud prvo ističe da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.
38. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi koji se kategorišu kao „očigledni ili jasni nedostatak povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi, i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a, *Kemmachev protiv Francuske*, aplikacija br. [17621/91](#), kategorija (i), *Mentzen protiv Latvije*, Aplikacija br. [71074/01](#), kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, Aplikacija br. [4241/03](#), kategorija (iii)).
39. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
40. Vraćajući se na konkretan slučaj, Sud podseća da se suština ovog zahteva odnosi na sudski postupak u kome je podnosilac zahteva pokušao da ostvari pravo na neisplaćene plate u vrednosti od 3044.96 eura, iz sredstava koja su ostvarena iz postupka privatizacije „DP Drvni Kombinat“, ali koji su nadležna veća PKVS, odbila smatrajući „da je njegov zahtev podnet nadležnom organu za likvidaciju izvan vremenskog roka“.
41. Upravo sa tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da se ovakvim odlukama nadležnih veća PKVS, njemu povređuju Ustavna prava garantovana članovima 24 i 31 Ustava, kao i članom 6 EKLJP.
42. Međutim, sagledavajući konkretno navode podnosioca zahteva na način kako ih je on prezentovao u zahtevu Sud nalazi, da su oni u odnosu na moguće povrede članova ustava međusobno isprepletani, pa će shodno tome da ih pojedinačno elaboriše onako kako bi oni bili jasniji radi ocene njihove osnovanosti u odnosu na osporeni sudski postupak pred oba veća PKVS.
43. Sud pre analize navoda podnosioca zahteva primećuje da podnosilac navedene povrede člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP dovodi u vezu kako sa postupkom odlučivanja pred Specijalnim većem PKVS, tako i pred Žalbenim većem PKVS, što u suštinskom smislu nameće obavezu Sudu, da obe odluke „razmatra u celini“ u kontekstu navedenih povreda član 31 Ustava, a što je u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu:ESLJP), koja kaže da je „*zadatak Suda da razmotri postupak u celini, što u konkretnom slučaju obuhvata sve odluke redovnih sudova u jednom postupku*“ (vidi, između ostalog, presudu ESLJP u predmetu *Helmerts protiv Švedske*, od 29. oktobra 1991. godine, aplikacija br. [11826/85](#), Serija A br. 212, str. 15, st. 31).

Navod o povredi člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLjP

44. Što se tiče navoda o povredi člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLjP, Sud nalazi da podnosilac zahteva smatra da je njemu povređeno pravo na pravično suđenje iz razloga što, *“nadležni organi nisu uzeli u obzir njegovu specifičnost da se on nalazio u takvim okolnostima koja mu nisu omogućavala da na vreme bude obavešten o početku postupka likvidacije”*.
45. Dakle, podnosilac zahteva je naglasio da se obaveštenje tužene ne može smatrati obaveštenjem upućenim podnosiocu zahteva, jer bi takav navod bio u suprotnosti sa zakonskom odredbom iz člana 110.1 ZPP, prema kome: *„Tužba, odgovor na tužbu, poziv na ročište, nalog za isplatu, presuda irešenje, protiv kojih je dozvoljena posebna žalba, sredstvo za pobijanje odluke se dostavlja lično stranci, odnosno zakonskom zastupniku ili zastupniku sa punomoćjem“*.
46. Da bi Sud mogao da odgovori na zahtev podnosioca, on će u nastavku i pored činjenice što je postupak proceduralno krenuo 2006 godine, pokušati na hronološki način da sagleda zahtev podnosioca, kako bi utvrdio da li je došlo do proceduralnih propusta u vezi sa potraživanjem koje je podnosilac izneo pred nadležnim Organom za likvidaciju KAP.
47. U prilog tome, Sud primećuje da, kada je “DP Drvni Kombinat” ušao u proces privatizacije, nadležni organ za likvidaciju KPA, shodno zakonskim obavezama objavio je u dnevnim novinama poziv na osnovu koga su svi potencijalni poverioci mogli do 6. novembra 2006. godine, da njemu dostave svoja potraživanja po bilo kome osnovu. Sud nalazi da je ovakav poziv dva puta objavljivan u dnevnim novinama koje se distribuiraju na celom području Kosova, a što je u skladu sa članom 49 Aneksa zakona Br. 04/L-034 KPA, kojim se propisuje:

“član 49

Javna obaveštenja i oglašavanje

1. Svako formalno obaveštenje prema ovom Zakona objavljuje se, najmanje, kako sledi:

1.1. na srpskom i albanskom jeziku u visokotiražnim novinama na Kosovu; i

1.2. na srpskom jeziku u jednoj ili više visokotiražnih novina na srpskom jeziku u Srbiji i Crnoj Gori, gde organ za likvidaciju smatra potrebnim da obavesti poverioce.

[...]”

48. Dalje, Sud primećuje da je podnosilac zahteva 22. novembra 2006. godine, znači 16 dana po isteku roka koji je bio određen od strane nadležnog Organa za likvidaciju KAP, podneo svoje potraživanje u obliku neisplaćenih mesečnih plata koje je imao prema “DP Drvni Kombinat”. U prilog tome, Sud nalazi da je nadležni organ za likvidaciju imajući u vidu da je podnosilac propusti rok, njemu poslao zahtev, dajući mu mogućnost da opravda propuštanje roka za podnošenje zahteva, kao i dokaze kojima bi to propuštanje on učinio opravdanim.
49. Sud nalazi da zakonska regulativa člana 35. stav 3 aneksa Zakonu br. 04/L-034, daje mogućnost strankama da i posle propuštanja rokova svoja potraživanja izneta u zahtevima učine osnovanim, pod uslovom da oni detaljno obrazlože razloge propuštanja roka, a samim tim i dostave dokaze koji bi to propuštanje učinili opravdanim. Što samo po sebi znači, da je ostvarivanje ovog prava iz člana 35. stav 2. pomenutog zakona uslovljeno ispunjenjem određenih uslova.

50. Sud podseća da člana 35. stav 3 aneksa Zakonu br. 04/L-034, u relevantnom delu glasi,

“3. Ako navodni poverilac ili nosilac interesa dostavi uverljivo opravdanje za kasno podnošenje, organ za likvidaciju može prema vlastitom nahođenju da prihvati dokaz o potraživanju ili interesu koji podnesen nakon roka za prijavu potraživanja, ako se dokaz o potraživanju ili interesu podnese najkasnije trideset (30) dana od dana isteka roka za prijavu potraživanja”

51. Međutim, na osnovu odluke [br. GJI110-0019], Organ za likvidaciju KAP, od 6. decembra 2013. godine, da se zaključiti da podnosilac zahteva nije ispunio kriterijume, odnosno da nije dostavio adekvatne dokaze koji bi išli u prilog prihvatanja potraživanja koje je podneto posle isteka zakonskog roka. U prilog tome, Sud će navesti samo deo objašnjenja iz odluke [br. GJI110-0019], gde se na jasan način može zaključiti da se zakasneli zahtev podnosioca ne može prihvatiti, a on glasi *“jer nije naveo razloge zakasnelog podnošenja zahteva, nije pružio nijedan dokaz”*.
52. Sud smatra da je nadležni Organ za likvidaciju KTA, učinio sve što je bilo u proceduralnim okvirima kako bi zahtev koji je podnet posle isteka roka, prihvatio i ušao u razmatranje njegove osnovanosti, ali da je sama činjenica što podnosilac nije dostavio dokaze kojim bi opravdao prouštanje roka, vodilo zaključku da je on podnet izvan roka kako je to i predviđeno članom 35. stav 3 aneksa pomenutog zakona.
53. Sud dalje nalazi, da je odluka [br. GJI110-0019], Organa za likvidaciju KAP, bila predmet sudske kontrole, pred Specijalnim i Žalbenim većem PKVS. Upravo s tim u vezi Sud nalazi da je zaključak Specijalnog veća PKVS u prilog navoda podnosioca bio, da je on propustio da i u naknadnom roku od 15 dana dostavi dokaze koje bi njegov zahtev u vezi sa potraživanjima prema “DP Drvni Kombinat” učinio proceduralno mogućim da se razmatra, *“te da je nadežni organ sa pravom zaključio da je njegov zahtev neblagovremen”*.
54. Šta više, Sud primećuje da je i Žalbeno veće PKVS, u razmatranju žalbenih navoda podnosioca zahteva otišlo još i korak dalje, dajući mu konkretne odgovore kako na navodne proceduralne povrede, tako i na povrede u primeni materijalnog prava od strane nižestepenih organa, tačnije člana 110 ZPP-a.
55. Shodno tome, Sud zapaža, da je Žalbeno veće PKVS, što se tiče propuštanje roka za podnošenje zahteva, tretiralo kako osnovni rok, tako i naknadni rok koji je predviđen aneksom člana 35. stav 2, pomenutog zakona, pri tome zaključujući da, [...] je kašnjenje u podnošenju zahteva pred Organom za likvidaciju pokušao da obrazloži njegovim zdravstvenim i ekonomskim stanjem, kao i okolnošću da on nije bio direktno obavešten od strane Organa za likvidaciju u vezi sa početkom postupka likvidacije DP-a, kao i za rok podnošenja zahteva pred Organom za likvidaciju. Ove tvrdnje tužioca Žalbeno veće ne smatra osnovanim zato što iste nisu podržane konkretnim dokazima.
56. Pored toga, Sud nalazi da je Žalbeno veće PKVS tretiralo i navod podnosioca zahteva u vezi sa navodom *“da se obaveštenje o privatizaciji koje je objavljeno u novinskim članicima ne može smatrati obaveštenjem shodno zakonskim odredbama iz člana 110 ZPP-a”*. U prilog tome, zaključak Žalbenog veća PKVS je bio *“da je KPA ispunila svoje pravne obaveze u vezi sa obaveštavanjem potencijalnih poverenika o mogućnosti podnošenja zahteva pred Organom za likvidaciju”*.
57. Sud će takođe odgovoriti i na navod podnosioca zahteva u kome on smatra da njegovo kašnjenje odnosno propuštanje rokova ne bi trebalo da bude *“prekluzivnog karaktera”*.

58. Imajući u vidu svoje nalaze evidentno je da je podnosilac zahteva u konkretnom slučaju propustio oba roka za podnošenje zahteva u vezi sa svojim navodnim pravima koje on ima prema pomenutom "DP Drvni Kombinat". Sud podseća da propuštanje parnične radnje stranaka povlači za sobom prekluziju (gubitak prava). Bila kriva ili ne, kada stranka ne ispoštuje rok za preduzimanje pismene radnje ili izostane sa ročišta, ona gubi pravo da tu radnju naknadno preduzme. Ovo važi bez izuzetka za sve zakonske rokove koji su neprodužive prirode, a što ovde i jeste bio slučaj.
59. Shodno tome imajući u vidu sve navedeno Sud smatra da podnosiocu zahteva u konkretnom sudskom postupku pred Većima posebne komore, nije došlo do povrede prava na pravično suđenje predviđena članom 31 Ustava u vezi sa članaom 6 EKLJP, te ih shodno tome on smatra neosnovanim.

Navod o povredi člana 24 Ustava

60. Sud dalje nalazi da podnosilac zahteva navodi i povredu člana 24 Ustava, i da tu navodnu povredu dovodi u vezu sa pitanjem diskriminacije. Konkretnije, podnosilac zahteva smatra da je on diskriminisan jer su nadležni organi "*odbili da realizaciju njegov zahteva za neisplaćenim ličnim dohotkom*".
61. U suštini, iz zahteva proizlazi da podnosilac zahteva smatra da mu je povređeno pravo na zabranu diskriminacije iz člana 24 Ustava i člana 14. EKLJP u vezi s pravom na pravično suđenje. U vezi s tim, Sud podseća na to da postoji diskriminacija ako rezultira različitim tretmanom pojedinaca u sličnim situacijama i ako taj tretman nema objektivno ili razumno opravdanje. Da bi bio opravdan, tretman mora težiti zakonitom cilju, te mora postojati razuman odnos proporcionalnosti između korištenih sredstava i cilja koji se treba ostvariti (vidi, presudu ESLJP, [*Marckx protiv Belgije*](#), aplikacija [*br. 6833/74*](#), od 13.juna 1976, stav 33). Stoga je potrebno u svakom konkretnom slučaju ustanoviti da li se prema podnosiocu postupalo drukčije nego prema drugima u istim ili sličnim situacijama.
62. Dakle, Sud iz navoda zapaža da podnosilac zahteva navode o diskriminaciji dovodi u vezu sa "*nemogućnošću realizacije svojih potraživanja*". Međutim, s obzirom na zaključke Suda u vezi sa pravom na pravično suđenje iz ranijih tačaka ove odluke prema kojima su obrazloženja osporenih odluka jasna i logična, i da u njima nema elemenata koji ukazuju na to da je procena činjenica i dokaza u konkretnom slučaju zloupotrijebljena na štetu podnosioca, niti da je primena materijalnog i procesnog prava bila proizvoljna, te imajući u vidu da podnosilac nije ponudio relevantne dokaze koji bi ukazivali na verovatnoću da je osporenim odlukama na neki drugi način diskriminisan, Sud smatra da su neosnovani i navodi podnosioca o povredi člana 24 Ustava i člana 14. EKLJP u vezi sa pravom na pravično suđenje.

Zaključak

63. Stoga, Sud zaključuje, da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava zagarantovanih članom 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a, kao i navodi o povredi člana 24. Ustava, navodi koji se kvalifikuju kao "*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*" navodi. Prema tome zahtev se u celosti proglasi neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20 i 48 Zakona i pravilu 39. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 7. juna 2023.godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatić

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani